

KAMER VOOR HET NOTARIAAT

Beslissing in de zaak onder nummer van: 21-19

Kamer voor het notariaat in het ressort Den Haag

Beslissing d.d. 17 november 2021 inzake de klacht onder nummer 21-19 van:
[klaagster],

hierna ook te noemen: klaagster,
tegen

[notaris],

notaris te [vestigingsplaats],

hierna ook te noemen: de notaris.

1. Het procesverloop

1.1 De Kamer heeft kennisgenomen van de klacht, met bijlagen, ingekomen op 4 juni 2021.

1.2 De Kamer heeft het antwoord van de notaris ontvangen.

1.3 Klaagster heeft nog aanvullende stukken ingediend.

1.4 De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden op 13 oktober 2021. Daarbij waren aanwezig klaagster en de notaris. Van het verhandelde is proces-verbaal opgemaakt met daaraan de door de notaris overgelegde pleitnotitie gehecht.

2. De feiten

2.1 In juni 2020 is klaagster tijdens een gerechtelijke procedure inzake onder curatelestelling ervan op de hoogte geraakt dat haar vader, de heer [C] (hierna te noemen: vader), op 23 september 2019 bij notariële akte algehele volmacht heeft gegeven aan zijn (niet-erkende) dochter mevrouw [D] (hierna te noemen: dochter).

2.2 De notaris heeft deze notariële volmacht gepasseerd.

3. De klacht

3.1 Bij beschikking van de rechtbank Rotterdam van 11 december 2019 is vastgesteld dat vader de ouder is van klaagster. Vader was door de rechtbank schriftelijk op de hoogte gesteld dat klaagster de procedure tot vaststelling ouderschap had aangespannen. Op het moment van het passeren van de akte was vader op de hoogte van het verzoek tot vaststelling ouderschap.

3.2 Op 7 december 2020 was klaagster als verzoekster aanwezig op een zitting bij de rechtbank Amsterdam betreft onderbewindstelling van vader. Tijdens deze zitting werd een medische verklaring uit mei 2019 ingebracht waaruit bleek dat vader al driekwart jaar voor het moment van het passeren van de volmacht wilsonbekwaam was. Vader lijdt aan vasculaire dementie en Alzheimer.

3.3 Omdat vader volgens de medische verklaring van mei 2019 wilsonbekwaam was vermoedt klaagster dat vader niet zelf de afspraak heeft gemaakt met het notariskantoor.

3.4 Uit de processtukken blijkt dat de dochter vader al jaren verzorgde. Hij woonde niet meer zelfstandig, maar woonde sinds enige tijd samen met de dochter.

3.5 Klaagster stelt dat de dochter de notaris opzettelijk informatie heeft onthouden, waarmee zij zich schuldig heeft gemaakt aan fraude en ouderenmisbruik. Klaagster

verzoekt de notaris een melding te maken bij de Centrale Recherche Inlichtingendienst.

3.6 De volmacht is door de medische verklaring onrechtmatig tot stand gekomen. Er waren voor de notaris voldoende indicatoren aanwezig om gebruik te maken van het Stappenplan.

3.7 De notaris had een VIA-arts moeten inschakelen, zodat misbruik van ouderen met dementie voorkomen had kunnen worden.

3.8 Klaagster heeft het notariskantoor meerdere malen tevergeefs gevraagd om inzage in het dossier van vader.

4. Het verweer

4.1 De notaris heeft gemotiveerd verweer gevoerd, hetgeen hierna - voor zover van belang - zal worden besproken.

5. De beoordeling van de klacht

5.1 Ter beoordeling van de Kamer staat of de notaris heeft gehandeld in strijd met de tuchtnorm als geformuleerd in artikel 93 Wna. Een notaris is aan tuchtrechtspraak onderworpen ter zake van handelen of nalaten in strijd met hetzij enige bij of krachtens deze wet gegeven bepaling, hetzij met de zorg die hij als notaris behoort te betrachten ten opzichte van degenen te wier behoefte hij optreedt, alsmede ter zake van handelen of nalaten dat een behoorlijk notaris niet betaamt.

5.2 Als uitgangspunt geldt dat iedereen aan wie op grond van de wet de bekwaamheid daartoe niet is ontzegd, een volmacht kan maken. Een notaris dient daaraan in beginsel zijn ministerie te verlenen en moet op verlangen van de volmachtgever diens wensen in een volmacht vastleggen. Zoals bij elke akte moet de notaris de wilsbekwaamheid van de betrokkene beoordelen. Het komt daarbij in eerste instantie aan op de eigen waarneming van de notaris, die daarvoor een redelijke beoordelingsvrijheid toekomt. Bij gerede twijfel aan de wilsbekwaamheid is in het algemeen verder onderzoek aangewezen. Het Stappenplan biedt hiervoor een handreiking.

In het Stappenplan staan indicatoren vermeld die aanleiding kunnen zijn voor een nadere beoordeling van de wilsbekwaamheid. Indien een notaris – ook al heeft hij kennis van het bestaan van één of meer indicatoren – geen aanleiding behoeft te hebben om te twijfelen aan de wilsbekwaamheid van een cliënt, dan hoeft hij het Stappenplan niet te volgen. Van belang hierbij is onder meer de indruk die een cliënt in een gesprek maakt. Ook als achteraf uit een rapport van een deskundige of getuigenverklaring valt af te leiden dat een cliënt op het moment van de bespreking of passeren van de akte (mogelijk) niet als wilsbekwaam kon worden aangemerkt, betekent dit nog niet zonder meer dat dit ook aan de notaris duidelijk had moeten zijn geweest. Of dit zo is, hangt af van de omstandigheden van het geval.

5.3 De notaris heeft verklaard dat hij vader op 23 september 2019 tijdens een bespreking van dertig minuten heeft gezien en gesproken. Vader maakte een volkomen normale indruk. Hij was netjes gekleed, kwam zelfstandig binnen lopen en kon ook over andere zaken als genoemd in de akte een normaal gesprek voeren. Het dossier was behandeld door een van de meest ervaren kandidaat-notarissen familierecht van het notariskantoor. Zij heeft een eerste bespreking met vader gevoerd op 19 september 2019. Deze bespreking duurde ongeveer dertig minuten. De kandidaat-notaris heeft geen enkel moment getwijfeld aan de wilsbekwaamheid van vader. Hij kon duidelijk kenbaar maken wat hij wel en wat hij niet wilde. Hij kwam niet verward of onsamenhangend over en had een duidelijke mening. Hij was consistent in zijn wensen. De inhoudelijke bespreking is alleen met vader gevoerd.

Er is geen VIA-arts ingeschakeld, omdat er zich op het moment van de besprekingen geen indicatoren hebben voorgedaan. Omdat vader aangaf dat hij binnenkort weer naar Thailand zou vertrekken en voor die tijd de akte gepasseerd wilde hebben, zaten er slechts vier dagen tussen de bespreking en het passeren waar gebruikelijk een termijn van twee weken wordt gehanteerd.

Tijdens het passeren, waarbij vader alleen was met de notaris, heeft de notaris de inhoud en de strekking van de volmacht doorgenomen. Uit niets bleek dat vader de gevolgen van zijn handelen niet kon overzien, aldus de notaris.

5.4 De Kamer overweegt als volgt. Voldoende staat vast dat zowel in de eerste bespreking als bij het passeren de vereiste aandacht is besteed aan de vraag of vader bekwaam was om zijn wil te bepalen. De notaris heeft op grond van de bevindingen van zijn kandidaat en zijn eigen bevindingen tot het oordeel kunnen komen dat vader wilsbekwaam was, dat hij consistent was in zijn wensen en dat de akte gepasseerd kon worden. Niet is gebleken van kenbare indicatoren die noopten tot het volgen van het Stappenplan en het inschakelen van een VIA-arts. De door klaagster genoemde omstandigheid dat vader vijfenzeventig jaar was is daarvoor in elk geval onvoldoende. Ook de diagnose vasculaire dementie en Alzheimer brengt niet zonder meer met zich dat aan de wilsbekwaamheid moet worden getwijfeld; iemand met een dergelijke aandoening is niet per se reeds vanaf de diagnose voortdurend en onder alle omstandigheden wilsonbekwaam. Dat vader haast had omdat hij op vakantie wilde, speelde geen zelfstandige rol. Van enige voor de notaris kenbare ongewenste beïnvloeding, waardoor vader zijn wil niet meer op vrije wijze kon vormen is evenmin gebleken.

5.5 Van klachtwaardig handelen is niet gebleken. De klacht is derhalve ongegrond.

BESLISSING

De Kamer voor het notariaat:

Deze beslissing is gegeven door mrs. G.H.M. Smelt, voorzitter, O. van der Burg en M.R.H. Krans, en in tegenwoordigheid van de secretaris, mr. F.S. Pietersma-Smit, in het openbaar uitgesproken op 17 november 2021.

Kopie van deze beslissing wordt bij aangetekende brief aan partijen gezonden. Tegen deze beslissing staat hoger beroep open bij het Gerechtshof te Amsterdam, postbus 1312, 1000 BH Amsterdam. Het beroepschrift dient binnen dertig dagen na de dagtekening van genoemde brief door het Hof te zijn ontvangen, waarbij de datum van ontvangst door het Hof bepalend is.